

Hva skjer etter utskrivelse?

Når du har kommet hjem, kan du leve som normalt. Det er likevel noen få ting du bør gjøre for å hindre smitte.

- Ha god håndhygiene, spesielt etter toalettbesøk og før matlaging og måltider. Det samme gjelder alle personer i din husstand.
- Bruk egne håndklær og vaskekluter.
- Vask undertøy, håndklær og sengetøy på minst 60°C.
- Opplys om ESBL ved enhver kontakt med helsetjenesten. Det samme gjelder husstandsmedlemmer.

Foto: Kristin Ellefsen, UiO

Avdeling for smittevern
OSS

Målgruppe: Pasienter og pårørende
Faglig ansvarlig: Egil Lingaas
Revidert: 20.05.2019

Vi håper at dette informasjonskrivet er til hjelp for deg.
Har du spørsmål, kan du få informasjon av din behandlende lege eller sykepleier.

Hilsen Avdeling for smittevern

ESBL

Hånd-sprit

Informasjon til pasienter og pårørende

Foto: Øystein H. Hørgmo, UiO

Dette informasjonsskrivet forklarer hva ESBL er, og hvilke konsekvenser dette medfører for deg som pasient og pårørende.

Hva er ESBL?

ESBL er forkortelse for "extended spectrum beta-laktamase". Dette er en egenskap som bakterier i tarmen kan få, som gjør dem motstandsdyktige (resistente) mot flere typer antibiotika. Fordi mange antibiotikatyper ikke virker kan det være vanskelig å behandle infeksjoner med disse bakteriene.

Hvordan får man ESBL?

Bakterier med ESBL skilles ut i avføring og kan finnes på huden og noen ganger i spytt eller urin. De kan også finnes i omgivelsene rundt en person som er smittet, f.eks. på nattbord, sengetøy, dørhåndtak og baderomsinventar. Derfra kan de overføres til dem som berører dette. Smitten overføres vanligvis via hendene til munnen. God håndhygiene er det viktigste tiltaket for å unngå smitte.

Bakterier med ESBL er vanligere utenfor Norden og innleggelse på sykehus i utlandet gir større risiko for å bli smittet.

Hva kan ESBL føre til?

Bakterier med ESBL lever som regel fredelig i tarmen uten at man selv blir syk. Denne tilstanden kalles "ESBL-bærerskap" eller "kolonisering". Bakteriene kan forsvinne av seg selv, men det kan ta mange måneder, i enkelte tilfeller flere år. Dersom de forårsaker en infeksjon, er urinveisinfeksjon vanligst, men andre infeksjoner kan også forekomme.

Hvem er mest utsatt for å bli syke av ESBL?

Mennesker med alvorlig sykdom og/eller nedsatt immunforsvar (f.eks. kreft), er mest utsatt for å bli syke av ESBL. Derfor er det spesielt viktig å hindre smitte i sykehus.

Hvordan behandles ESBL?

Selv om mange antibiotika ikke virker, vil det som regel være mulig å behandle infeksjoner som forårsakes av bakterier med ESBL. Det finnes ingen effektiv behandling som fjerner bakteriene fra tarmen (bærerskap).

Fotograf: Bjørn Ohnstad

Hvilke tiltak er nødvendige?

Håndvask eller spriting av hendene er det viktigste tiltaket for å unngå smitte. Ved innleggelse i sykehus vil du vanligvis få enerom og eget toalett. Helsepersonalet vil som regel bruke beskyttelsesutstyr som smittefrakk og hansker, evt. også munnbind og briller. Skittentøy blir samlet i en egen gul sekk på rommet. Vanligvis må man oppholde seg på rommet under hele sykehusoppholdet. I noen tilfeller kan man gå ut av rommet etter nærmere avtale med personalet.

Kan man få besøk?

Ja, men det må tas forholdsregler for å unngå at besøkende blir smittet eller sprer smitte til andre.

- Besøkende skal kontakte personalet før de går inn i pasientrommet. De skal bruke beskyttelsesutstyr i form av smittefrakk og hansker og skal ikke sette seg i pasientsengen.
- Besøkende som bor i samme husstand som pasienten trenger i noen tilfeller ikke å kle seg. Ta kontakt med personalet.
- Besøkende skal ikke bruke personlige eiendeler (f.eks. mobiltelefoner) i pasientrommet.
- Besøkende skal ikke spise eller drikke i pasientrommet, heller ikke medbrakt mat/drikke. De skal ikke forsyne seg med mat/drikke på sengeposten eller benytte kafeteria/kantine på sykehuset.
- Besøkende skal vanligvis ikke bruke toalettet som tilhører pasientrommet. Kontakt personalet ved behov for toalettbesøk.
- Det er viktig at alle besøkende vasker eller spriter hendene grundig når de går ut av rommet.
- Besøkende skal unngå å besøke andre pasienter.

Nærmere informasjon til pasienter og besøkende om isoleringstiltak finnes i egne brosjyrer: "Isolering - informasjon til besøkende" og "Isolering - informasjon til pasient". Disse kan du få av personalet, som også vil informere om hvilke forholdsregler som gjelder for pårørende som skal oppholde seg lenge på sykehus.

